

Kuidas edeneb lõpukirjandite hindamine?

Tänavu kirjutasid abiturientid küpsuskirjandi tavalise juunikuu asemel juba märtsis. Olulisim muudatus on veel selles, et emakeeleksam korraldati riigieksamina ja kirjandeid hindab vabariiklik komisjon.

Kehra keskkooli eesti keele õpetaja **Anne Oruaas** kuulub vabariiklikku hindamiskomisjoni. Palusin teda kommenteerida, kuidas eksamikirjandite lugemine ja hindamine edeneb.

Varem hindas kirjandeid iga kooli oma komisjon, kus arvamust avaldas ka õpilase oma aineõpetaja. Nüüd hindavad töid sõltumatult vabariikliku komisjoni liikmed.

Olen riigieksami parandajate komisjonis ning sain lugemiseks-hindamiseks esialgu 150 kirjandit. Hindajad ei tea, kes millises koolis on töö teinud.

Iga kirjandi loeb ja hindab kaks erinevat õpetajat. Hindamine toimub 1–10 punkti alusel. Kui kaks hindajat teineteisest sõltumatult leiavad lähedase arvu hindepunkte (näiteks mõlemad 8, või üks 7 ja teine 8), siis lõplik hinne otsustatakse selle alusel. Väikese erinevuse puhul otsustatakse kõrgema punkti, seega siis õpilase kasuks.

Kui punktid on suurema erinevusega, mida samuti ette tuleb, vaatab töö läbi ekspertkomisjon. Lõplik hinne on selle otsustada.

Riigieksamikomisjoni kuulub 80 liiget üle Eesti, pooled selles on kõrgkoolide õppejõud, pooled keskkoolide õpetajad. Õpilased saavad hinded teada mai lõpul.

Kuidas iseloomustate tänavusi töid, kuuldavasti on noorte mõtetes rohkem pessimismi ja meeleolu langust?

Minu arvates olulist erinevust ei ole. Vähemalt üldiselt mitte. Noored on alati väga kriitilised, eitavad olnud ja olevat. See on noortele omane. Laulva revolutsiooni ajal oli küll tunduvalt rohkem rõõmsameelseid unistusi.

Kokku oli valida kümne teema vahel. Kõige sagedamini on võetud artlusteamaks "Oleme muutuste kiirteel." Üsna ootuspärane, sest ühiskond elab läbi kiireid ümberkorraldusi ja sellega seotud lootusi ja hirme on rohkesti.

Suhteliselt sageli on kirjutatud ka teemal "Üle kriisi läheb sild." Siin on jah rohkem pessimistlikke mõtteid, räägitakse kuritegevusest, avaldatud on ka enesetapumõtteid. Enesetapp on aga motiiv.

Ühiskond ootab poliitikutele uut järelkasvu, kas töid lugedes võib sellele lootuda?

On väga toredaid, maailma ja meie poliitikaelu avaralt ja omapärase vaatenurga alt vaatavaid töid. Poliitikutele võib oodata täiesti uut põlvkonda. Kahjuks seda laadi kirjandit ei domineeri, neid on väga vähe, võib-olla üks poolesaja kohta. Aga eluski kohtame ju häid poliitikuid harva.

Asusime elama täiesti uude süsteemi, kas majanduslik tagapõhi noorte mõtteviisis avaldub?

Enam on tunda asjalikku ratsionaalsust ja majandusprobleemide nägemist, rahaasjade seost nii töö kui perekonna probleemide mõtestamisel. Romanism on taandanud.

AHTO KALJUSAAR
AUTORI foto